¶ Rolandi capelluti Chrisopolitani philosophi parmensis ad Magistrum Petrum de Gnalãdris de Parma Cyrugicũ optimũ. Tractatus de curatiõe pestiferoꝝ apostematũ. Incipit feliciter.

Exitus reꝝ prudentia metitur. Si prudens ergo est animꝰ tuus exitum ꝓsidera ⁊ nõ principia que sepe hominibꝰ mellita esse vident quoꝝ exitus est amarissimus. respice ne cũ tota familia tua te corrũpas dum indigentia auri ponderа accumulare optas. Cognosco equidem q̃ ad hoc piculum te potius auaritia inducit q̃ caritas. O quantos ad malum finem auaritia deduxit. Quid enim lucrari intendis in illa infelicissima vrbe que omni miseria plena est. Affirmo quecunq̃ dicis q̃ regnãte Epidimia a pestilentiatis magna munera medicis donant. tm̃ lucrari solidum sine piculo magis p̃stare q̃ cum piculo ducatũ. In tuis lr̃is me rogas vt mea expimẽta ⁊ alioꝝ pitoꝝ medicoꝝ expta q̃ ad manus meas deuenerũt ⁊ practicã quã exercui in nobilibꝰ vrbibus in quibus regnãte peste me repi tibi in vno breui volumine scribere vellem. Crede mihi nõ vana loquẽti que nunq̃ practice sed tm̃ me ꝓsilio dedi. nõnullos tum ex pitis nostro tpe cognouimus qui seipos practice dederunt qui morte perierũt. O immemor tue familie propter lucꝝ morti te ⁊ tuos tradere noli. nõ metuis ea que a cũctis metuẽda sunt. Currẽte. Mcccclxviij. anno me in vrbe nostra repi in qua nõ parua ⁊ horrida viguit pestis quã similem nunq̃ vidisse nec videre credo. Nullus amor: nulla caritas in Parmigenis erat. sed omnis ĩmanitas ⁊ crudelitas in eis regnabat. Vicinus vicino opẽ p̃stare nolebat. frater fratrẽ. viri vxores. ⁊ vxores viros. parẽtes filios. ⁊ filij parẽtes delinquebãt. homines non tm̃ peste sed potius necessitate moriebant. Qõ peius parrochiani ꝓ nec ꝓfessionẽ. nec sacratissimũ corpus xpi. nec extremã vnctionẽ infirmis donare volebãt. Fratres mendicãtes et parrochiani defunctoꝝ corpora in ꝓprijs vrnis sepeliri vetebãt: q̃ primũ ad aures officialiũ veniebat q̃ vnꝰ aliqua egritudine laboraret ĩmediate officiales cũ magna satellitũ caterua gressus su

os cũ furore ⁊ impetu ad domũ illius accelerabant· vel illum in domo recludere. vel de domo expellere ⁊ ad sanctũ Leonhardum ire faciebant. qui locus hominũ macellum erat ⁊ in quo omne genus luxurie cõmittebat·plus ĩmanitas ⁊ latrocinia in dicto loco vigebãt q̃ amor ⁊ caritas· In vrbe vo tãta facinora ppetrabant q̃ nec lingua fari·nec manu scribere possem· Per urbem subiratores officialiũ ibãt·⁊ si paupes porcos repiebant illos interficiebant ⁊ vendebant·⁊ ex dictas carniũ porcinas cõmestione magno regnãte calido put regnabat mille homines infectati sunt et pierunt. Cũ ergo regnat pestis tanq̃ mortẽ porcinas fugite carnes· Cessata epidimia medici qui pestilẽtiatis medebant ab officialibus detenti ⁊ incarcerati fuerũt·illosq̃ ĩputabãt mille latrocinia ⁊ homicidia cõmisisse ⁊ pecunias q̃s cũ magno labore ⁊ piculo lucrati fuerũt eis arripuerunt. Re tibi ⁊ ceteris legentibus tediũ nr̃a pagina p̃stet q̃ breui? potero tue petitioni pro posse satisfacere decreui·

e ✠ corrupto aere·⁊ ex corporibus supioribus· ex carestia q̃·⁊ ex fetore cadaues. ac etiã ptagio pestilentiã in corporibus humanis psurgere videmus·Secreta nature q̃ a peritissimis phisicis antiquis ⁊ modernis ignota fuerunt solus deus nouit· Ideo non spernenda sed notãda sunt signa que et in morte ⁊ post mortẽ humanis corporibus adueniebãt·Aliqui peste moriebant qui in extremis quasi ad os genua applicabãt·⁊ ita eorum corpora attracta seu astriata remanebãt·⁊ hoc magis fortib? corporibus adueniebat q̃ debilibus ⁊ pstratis·Aliqui peste moriebant quos corpora denigrata erant·Aliqui vero solum renes denigratos habebant·Aliqui moriebant quos corpora tota mendata erant·Aliqui solum coras ⁊ pectus mendatũ habebant.Aliqui erant quos corpora a pprio colore mortuos non mutabãt·sed post aures vel iuxta oculum dexter vel sinister nigredinẽ quandam ad silitudinẽ lentis habebant.Aliqui etiã erant qui corpora crocea et tumefacta habebãt·Aliqui etiã erant qui in corporibus eos habe

bant vesicam quandam ad similitudinē glandis que lardone plena esse videbat̃. Aliqui etiā moriebant̃ qui glandulas in locis emōto rijs vel alia apostemata venenosa in corpore tenebāt. Aliqui etiaz suffocabant̃ ab ore quoq; nō parua q̃ritas sanguinis emanabat. Facile quidem est scribere sed arduū ⁊ difficilimū est nature secreta cognoscere posse. Multa egregia adiectiua nostris erpimentis adiungunt̃. vt. veq; pbatum. mirabile. ⁊ erptum. que in pbatione non vera sed falsa esse cognoscimus. Jdeo poptime locutus est sapientissimus ypocras in ꝑma particula amphirismoq; ⁊ in primo amphirismo. cū dirit. Vita breuis. Ars vero longa. Tempus acutum experimentū vero fallax. Judiciū autē difficile. Necesse est ergo sapienti ⁊ experto medico vt pestilentiatis ꝓtinue a principio ī confortatione cordis ⁊ spiritualiū cū rebus corꝓfortantibus ⁊ euacuationibus vniuersalibus ⁊ particularibus bonoq; nutrimento instet. Jdeo verbis mentē aduertere debes qui onus pestilentiatorum assumere intendis. Quibusdam enim adueniebat acutissima febris cum maximo dolore capitis ⁊ passione renum orisq; stomachi dolore. ac etiam laterum ⁊ ypocundrioq; ⁊ cū vomitu ⁊ nausea pulsu cordis casu virtutis vel sincopi. secūda vero die in locis emōtorijs glandula vel aliud apostema venenosum vt antrax vel carbūculus in corpore oriebat̃. Etiam quibusdaz acutissima febris cū apostemate venenoso ⁊ cū seuis accidentibus supius noīatis mortem indicantib? adueniebat. Si ꝯo isti quibus hec seua accidētia adueniebāt flomebant̃ spiritus cū sanguine eriebat. Jdeo hec cura soli etiā oīpotenti deo seruāda est. Aliqui etiā erant quibus aduenibat acutissima febris cū apostemate venenoso sine accidētibus supius dictis. Nos quidē sine vlla mora a latere in quo apostema ortū erat fleubothomare imparabam? si virtus ⁊ etas tollerare poterāt. Aliq; etiā erāt quib? acutissima febris cū magno dolore capitis adueniebat. ⁊ in scōa die apostema venenosū oriebat̃. Hij quidē si fleubothomabant̃ orto apate in vomitu nausea tremore cordis ⁊ sincopi incurrebāt ⁊ moriebant̃. Aliq; etiā erāt quibus sine apostemate adueniebat ⁊ ita profundebātur in somno q̃

astantes nullo mõ eos euigilare poterãt ⁊ moriebant̃. Aliqui etiã erant qui apostema venenosum cũ acutissima febre ⁊ pfunditate somni tenebãt ⁊ moriebant̃. Aliqui etiã erãt q acutissimã febrẽ sine apostemate ⁊ cũ apate in corpore tenebãt ⁊ nunq̃ sõnũ nec req ez cape poterãt ⁊ moriebant̃. Aliq etiã erãt q apostemata sine acutissima febre in corpore tenebãt ⁊ solum cũ emplis maturãtib⁹ illa ad eriturã deuenire faciebãt. ⁊ etiã cũ cerotis ⁊ vnctionibus ac etiam purgationibus illa delebãt. Scire enĩ debes q malignis ⁊ pestilentialibus morbis citissima ꝓueniũt remedia. que si differunt̃ nihil ꝓferunt. Ideo p̃ncipijs est resistendũ. vt ait Poeta. non in/ suauis pr̃cipijs obsta. sero medicina parat̃. Cũ mala p longas cõ ualuere moras. Illis quibus acutissima febris cũ apostemate ⁊ sine apostemate ⁊ cũ seuis accidentib⁹ supius noĩatis mortẽ indicãtibus adueniebat. omino fleubothomia ⁊ solutiuũ p̃stare recusabamus. sed hoc mõ eis succurrere impabamus. Aduerte q pestilẽtia multũ debilitat. ⁊ ꝓtaminat naturã. ideo pestilentiati bonis cibis ⁊ substãtialibus sunt sepe nutriẽdi. Multiplica ergo in eis numer. ⁊ minue q̃titatẽ. ℞. ergo pulpas galline vel caponis ⁊ minutim illas incide. postea cũ aliquib⁹ amigdolis dulcibus optime cõtunde. hoc facto cũ brodio distilla p thamisũ. ⁊ pone in aliquo vase terreo bñ vitriato ad calefaciẽdum. ⁊ calefacto adde modicũ vini granatoꝝ vl̃ agreste ⁊ aque rosate. vel alteri⁹ aque cordialis. vt mellisse. boraginis ⁊c. de hac potione sepe pestilẽtiato p̃be. hoc enĩ fieri debet de tribus horis in tribus vel de quatuor horis in quatuor ad plus: Alia aqua magne virtutis ⁊ substantie que multum egrotantibus ꝓuenit qñ non pñt aliquid cõmedere. ℞. vnũ caponem bñ pinguẽ vel vnã gallinã. ⁊ minutim incide. ⁊ ei⁹ ossa poptime frãge. ⁊ in elambico vitreo ad distillandũ pone. Et si vis aquã cordialiorẽ facere perlas ducatos ⁊ fragmẽta lapidum p̃ciosoꝝ ⁊ coralos rubeos potes imponere. ⁊ de hac potione sepe pestilentiato donare. Potest etiã alio mõ hec potio cordialis fieri. ℞. vnũ caponem bñ pinguẽ ⁊ minutim incidde. ⁊ eius ossa poptime frange. et in vase vitreo pone ⁊ cuz dicto capone. ij. vn. manus xp̃i finissimi

vj·vel.viii·ducatos·plaq·lapidum p̄ciosoq fragmenta·7 coraloq rubeoq·ac etiā substātiā triū vel quatuor arantioq optime mūdatā adde·vaseqz obturato in duplici vase hanc potionē p·v·vel·viboras facias bulire·postea de dicta potione egrotāti p̄be·Mirtura cordialis·℞·zucbari rosati violati buglossati boragiati 7 dya mellissati ana. vn·ij·el'i de gemmis vn·s·manustp̄i finissimi·vñ·ii·manustp̄m teratur 7 cum dictis zucharibus admisceatur et cuz vno vel duobus foliis auri fiat mixtura·Hec mixtura potest cum aquis cordialib? dissolui·postea p tamisum colari. 7 de dicta colatura cū aqua cocta frigida infirmis exhiberi·℞·etiā iulep de erātiis de citro de limonib? añ.vn·i·misce·7 cū aqua cocta frigida infirmis p̄be·℞·iulep rosati violati orizachare.añ·vn·i.misce 7 cuz aqua cocta frigida exhibe. Hee potiones cor ꝓfortāt· 7 calorē febrilem extinguūt·Epithīa in febrib? pestilētialib? omino ꝓuenit· Ideo ne tardes ip̄m cordibus infirmoq applicare·℞·aque rosate vn·iiii·mellisse boraginis acetose 7 buglosse añ·vn·ii· aceti optimi vernacii·vn ·ii·pulueris rosaq siluestriū sandaloq alboq 7 rubeoq coraloq alboq 7 rubeoq an. drag·i·s.croci·drag·ii· cāphore drag·ii·omia sil'misce 7 in dicto epithīate petiā de grana infūde. 7 aliq̄tulū exp̄me infirmoq cordib? sepissime appone·Pōt etiam fieri hic sacculus cordialis·℞·rosaq siluestriū floq buglosse boraginis floq rosmarine mellisse añ.dra·ii·cāphore drag· ii·s·muscis cro·i·iacinti smeraldi 7 granate añ· gr·iii·sandaloq alb·et ru·coraloq rube.añ·drag ·i·au·7 argē·folia.ii·croci drag·ii·ex omibus istis fiat sacculus de rubea scindone·postea habeat̄ tegula calefacta 7 cū aqua rosata 7 aceto optimo vernatō aspergat̄·deinde sacculus tegule supponat̄·postea infirmoq cordibus applicet̄·Ex digno odoramēto bonificat̄ coz 7 ꝓfortat̄·Ideo sepe hoc odoramētuz a pestilentiatis est odorandū· ℞·pulueris rosa·siluest·7 triusq sandaloq folioq lauri radicū valeriane 7 gariofilate añ·dra.ii. gariofiloq cinamomi nucismuscate cuminelle spice nardi melegete storaciscalamite añ·drag·ij.cāphore dragm·ij.s·croci drag·iij·muscis cro·j·omnia subtiliter pulverizent̄ et in sindone de grana ligen/

tur·⁊ ab infirmis ſepe odoreť· Stomachum vt vomitui reſiſtere/
mus cũ oleis de citonijs vel de mẽta vl' de maſtice uel ỏ abſinthio
ſeu de ſpica ĩungere faciebamus· poſtea modicũ pulueris gariofi/
lorꝫ ſupaſpergere impabam⁹· peſtilentiatis oĩno vinũ impẽdere re
cuſabam⁹·illis ſolum aquã coctã frigidã ꝓcedebamus eoſq; carni
bus pullorꝫ ceteris carnibus meliores ⁊ ſaniores nutrire facieba/
mus. Cameras ex thure ſeu incenſu vel ex granis iuniperi ⁊ alijs
rebus odoriferis ſuffumigare impabamus· Illaſq; ex aceto ⁊ aqua
roſata aſpergere faciebamus. Frondes fictiũ ſalicũq; ac etiã perſi
corꝫ per cameras ꝓſternere impabamus. Unctiones ⁊ emplaſtra
que peſtiferis apoſtematibus approximanť ⁊ etiã a doctorib⁹ me/
dicine ponu ťť difficilimũ mihi eſſet ꝓnumerare· Ideo tue ſufficiẽ
tie relinquo vt melioza exerceat ⁊ deteriora relinquat· Nullus bar
bitõſor in vrbe repiebatur qui peſtiẽtiatos fleubothomare vellet.
ꝑter vnũ quem habere poſſe difficilimũ erat Ideo illis quib⁹ apo
ſtemata venenoſa cũ acutiſſima febre oriebanť hoc mõ ſuccurreba
mus· Si cito ⁊ tẽpore ꝓuenienti barbitonſorẽ habere poteramus
immediate peſtilentiatũ de latere in quo apoſtema ortũ erat fleu/
bothomare faciebamus vt ſi glandula erat ſub aſcella dextera de
brachio dextero ⁊ ſi de ſiniſtra de ſiniſtro· ⁊ ſi ſub ambabus aſcel/
lis de venis amborꝫ brachiorꝫ. Si vero apoſtema ꝓtinebatur poſt
aurẽ dexterã de vena manus dextere. ſi poſt ſiniſtrã de ſiniſtra·⁊
ſi poſt ambas aures de venis ambarꝫ manuũ· Et ita de coxis intel
lige· Sunt tñ aliqui qui dicũt ꝙ fleubothomia põt differri vſq; ad
xij·horas· Tñ vidimus ꝙ illis quibus apoſtema venenoſum cum
acutiſſima febre adueniebat ſi vſq; ad illud tempus fleubothomia
differebať magis nocebat q̃ nõ iuuabat· Aduerte tñ·ꝙ peſtilen/
tiati quib⁹ apoſtema venenoſum cũ acutiſſima febre oriť ſi ſpaciũ
illius tẽporis ꝑtereunt nullo mõ fleubothomandi ſunt· qꝛ ſpirit⁹
cũ ſanguine exijt· Caue etiã ꝙ in locis emõtorijs nullo modo re/
pcuſiua apponas· Si ergo regnãte peſte accideret ꝙ fleubothoma
torẽ tpe ꝓuenienti habere nõ poſſes· tene ordinẽ ſi tibi placet quem
in ſuccurrẽdo peſtilentiatis tenebamus. Ventoſam ter aut quater
affocatã ſup apoſtemate ſi potes appone· ſi nõ potes illã inferius

p tres vel quatuor digitos pone. postea cũ rasorio fortẽ fac scarifi/
cationẽ. hoc facto vẽtosam bñ affic catã sup scarificatione multoti
ens reitera vt nõ paruã q̃titatẽ sanguinis attrahat. qd̃ si sangui
nẽ attrahit bonũ signũ est. si ho sanguinẽ non attrahit est maluz
signũ. postea hoc emplastr calidum suppone. ℞. armoniaci. vn. s.
bedellii serapini. añ. drag. ij. euforbei. castorei. añ. scrop. j. sinapis
piretri. añ. drag. i. ficuũ pinguium numero quatuor. fermẽti acri.
vn. s. gume in optimo vino albo poptime dissoluant̃ ⁊ colent̃. de/
inde vt decet omia sil̃ misceant̃ ⁊ fiat emplastr. qd̃ calidum q̃tuz
infirmus tollerare possit apostemati applica. vsq̃ quo apostema
bñ extractũ sit acute. postea cũ emplastro maturatiuo pcede. illud
sepe reiterando seu mutando vsq̃ apostema maturatũ fuerit. ma/
turatoq̃ illud cũ gamau vel cum sagittella poptime aperi. postea
more cyrugicor pcede. Sed semp in tuo digistio bonã q̃titatem
alumis zuchari pone. Sed mẽti tene omi sero dare infirmo vnam
pillulam impialẽ. vel alterã appropriatã. ⁊ omi mane poticnẽ istã
℞. sirupi de citro vn. i. s. terre sigillate drag. i. aque scabiose vn. iii
misce ⁊ infirmo p̃be. Loco sirupi de citro potes vti sirupo de limo
nibus. vel de arãtiis. vel violato. vel rosato. uel oriczachara. ⁊ sic d̃
aliis pesti ꝓferẽtibus. ℞. casie bñ pinguis ⁊ nouiter extracte. vn.
s. el̃i. de psilio ⁊ de succo rosar añ. drag. ii. ⁊ dissoluant̃ cũ aqua sca
biose: ⁊ cũ vn. i. sirupi violati fiat potio breuis. hanc potionẽ inter
dum pestilentiato p̃be. Etiã ex aliis solutiuis potes fm qd̃ tibi ri
debit̃ potiones sil̃es isti cõponere. Clisteria etiã in istis casib? vti
lia sunt. ℞. ergo casie vñ. i. el̃i de psilio. vn. s. dissoluant̃ in decoc/
tione cõi ⁊ cũ. iii. vn. olei violati ⁊ vn. i. pulueris zuchari ⁊ modico
salis fiat clistere. Si glandula esset in cora dextera epar cũ epithi/
mate isto epithima. ℞. aque endiuie solatri plantaginis ⁊ sempui
ue. añ. vn. ii. aceti optimi vñ. iii. boli armeni terre sigillate añ dra.
ii. vtriusq̃ sandalor coralor rubeor spodii añ. drag. i. s. cãphore
drag. i. croci. drag. s. terrãda terrant̃ ⁊ cũ aquis ⁊ aceto fiat epithi/
ma. Si ho esset in cora sinistra splenẽ cũ epithimate isto epithia.
℞. aque endiuie boraginis ⁊ buglosse añ. vn. ii. aceti optimi vñ. i.

ſpodii karrabe añ·drag·i·ſ·vtriuſq; ſandaloꝝ coraloꝝ rubeoꝝ añ·
ſ·drag.cāphore ſcropl·ſ·croci·drag·i·Si glandula eſſet ſub aſcella
dextera cū epithimate cordiali ſupius deſcripto cor epithīa·Si ꝗo
in ſiniſtra ꝓtineret·epithima cordiale retro circa regiones cordis
appone ⁊ nō ſupra cor ꝓpter empl'm qd apoſtemati ſupponit q; ī
terdū iſta apoſtemata ita amplū occupāt locū q; ꝓpter vnctiones
⁊ emplaſtra cor epithimari nō pōt. Sz ſi potes epithima ſupra cor
ſuppone ⁊ q̄ꝫq̄ aḡa in diuerſis partib? corporis ꝓtinet tñ ſemp cor
epithīare debes·Si ꝗo poſt aures apoſtemata ꝓtinent vētoſas ſpa
tul' ⁊ naticis cū ſcarificatiōe forti appone· Vētoſe ſpatul' appoſite
apoſtematib? poſt aures ꝓtētis iuuāt. Etiā uētoſe cū ſcarificatio
ne naticis applicate apoſtematib? ſub aſcell' ⁊ in coris ꝓtētis non
paruā vtilitatē ꝑſtāt·Vētoſe naticis appoſite cū bona ſcarificatio
ne q̄ſi flomie vene cōis eqpollet· Ordinē quē circa glādulas bubo
nes ⁊ ſil'ia tenebam? intelleriſti. Nūc ꝗo de carbūculis antracibus
prunis ⁊ ſil'ibus nota·Carbūculos antraces ⁊ ſil'ia cū iſto defenſi
uo circūcirca ꝑ aliquos digitos punge·Reci·aque ſolatri ſemp vi
ue ⁊ plantaginis añ·vn·iiii·olei roſati·vn·i·boli armeni terre ſi
gillate ſanguinis draconis añ·dra·iii·aceti albi optimi. vñ·iii·om
nia ſil' miſce ⁊ circūcirca carbūculū punge· poſtea ſup nudū caput
apoſtematis hoc emplaſtꝝ ſuppone· Reci·calcis viue ſaliſnitri cā
theridaꝝ virideberis vitrioli romani cōbuſti añ dragm·i.arſinici
drag·i·ſ·omnia ſubtiliter puiuerizent ⁊ cū ſapone molli ⁊ melle ī
corporēt ⁊ fiat emplaſtꝝ non multum durum ſed aliquantulum
molle quod apoſtemati ſuperpone·Mortificato apoſtemate buti
rum vel axungiam donec remota ſit eſcara pone·Poſtea more Cy
rugicorun procede· Et vt ſuperius diximus cum ſubſtantialibus
cibis poſtilentiatos rege. in quibus ſemper modicum agreſte vel
vini granatorum fac imponere. Vitella ouorum recentium ſorbi
lia etiam peſtilentiatis vtilia ſunt·

¶ Illis quib? acutiſſima febris cū dolore capitis aduenit poſtea
in aliquo emōtarioꝝ loco apoſtema orit· in ſuccurendo eis hunc
modum tene· immediate conqueruntur. Ventoſas ſpatulis et

naticis cum bona scarificatione appone. Et sequenti die eis far/
macum vel aliud qd̃ tibi videbitur prebe. Qrto apostemate sicut
superius dirimus ꝓcede. Quos uero acutissima febris cũ profun/
ditate somni tenet. fac omnino vt eos euigiles. ⁊ cũ clisterijs po/
tionibus ⁊ ventosis si potes eis auxilium dones. Illis qui aposte/
ma venenosum cũ acutissima febre ⁊ ꝓfunditate somni tenent. su/
cut superius dirimus in succurrendo ꝓcede. Qui vero acutissimã
sine apostemate ⁊ cũ apostemate tenẽt. ⁊ die noctuq̃ nunq̃ requi/
em capere possunt. meliori modo quo potes cũ rebus corꝓfortanti
bus ac etiam bonis ⁊ delicatis potionibus ⁊ clisterijs eis succurre.
Qui vero apostemata sine acutissima febre tenẽt. Nos quidẽ fac/
fleubothomare si potes. sinautẽ cum vẽtosis emplis potionibus ⁊
clisterijs sicut dictum est ꝓcede. Tamẽ in istis credo q̃ fleubotho
mia vsq̃ ad. xij. horas differri possit. Sed in illis quibus aposte/
mata venenosa cum acutissima febre aduenĩũt nullo mõ fleubo/
thomia vsq̃ ad illud tempus differri debet. sed quãto citius fit tã
to melior ⁊ salubrior existit. Multi tñ ex istis qui apostemata ve
nenosa sine acutissima febre tempore pestis tenẽt ꝓpter magnas
crapulationes ⁊ potationes vinoꝝ fumantium. ac etiaz supfluo co/
itu in seuis accidentibus incurrunt ⁊ moriunt̃. ideo ista tẽpore pe
stis tanq̃ mortale venenũ fugienda sunt. ¶ Sunt enim vrine pe/
stilẽtiatoꝝ Aut liuide. Aut subiugales. Et hoc dicũt medicine do
ctores. ⁊ hoc est veꝝ. Tamen aliqñ apparet oppositum. ⁊ hoc no/
stro tempore sepe vidimus q̃ vrina pestilentiati in substantia et
colore paꝝ differt ab vrina sani. Est etiã aliquãdo eius vrina ruf
fa. vel rubea. vel spissa. ⁊ fetens. Ideo aduerte medice ne decipia/
ris. quoniã in istis tpibus multi decipiunt̃. ⁊ multe fallacie etiam
cõmittunt̃. Aliqua ex medicaminibus quibus vulgus magis vte/
batur tibi in isto breui opusculo scribere decreuimus. Aliqui erãt
qui tegulas seu thiapas cupoꝝ optime affocatas in fortissimo ace/
to extinguebant. postea in pannis de canipa rudibus ⁊ vnctuosis
inuoluebant ⁊ ita calidas apostematibus applicabant. ex hoc ali/
qui euadebant. ⁊ aliqui moriebant̃. Aliqui etiã cum oleo de ver/

mibus terrestribus calido sua apostemata vngebant· Aliqui etiam cũ istis oleis calidis scz de camomilla de lilio de aneto ⁊ de sambuco miris sua apostemata vngebant. postea ex maluauisco maluis ⁊ lapacio acuto cepisq; cõmestibilibus seu de lilio sub prunis bene maceratis cũ butiro ⁊ arungia fermentoq; ⁊ croco emplastꝝ cõponebant ⁊ calidum suis apostematibus applicabant. Aliqui etiam erant qui dyalteã bñ dissoluebant ⁊ tã calidã qui tollerare poterant sua apostemata vngebant· ⁊ re uera sibi vtilem ⁊ pficuã reperiebãt· Aliqui etiã erãt qui ventosis apostemat; superpositis ⁊ bñ clarificatis cũ illis quatuor oleis scz ȯ camomilla ⁊c· apostemata vnguebãt. postea emplastꝝ de gumis caliduz apostematib? applicabãt· Aliqui etiã erãt qui apostemata venenosa in corpore tenebãt ⁊ apiũ rani nũ qȯ a vulgo pes milui vl pes anseris nũcupat inter lapides viuos ꝓtũdebãt· postea testã nucis ĩplebãt ⁊ si apostema erat in cora dextera in crure dextero et si in sinistra in sinistro crure dictã testã ponebãt· que faciebat quandam vesicã quaz apiebant· postea cũ butiro vngebant· Et ita si in alijs locis emontorijs apostemata erant dictũ medicamẽ manibus vel brachijs applicabãt· vngendo semp eoꝝ apostemata cũ oleo de camomilla ⁊ ȯ aneto ⁊c· postea emplastꝝ de maluisco suis apostematibus supponebãt· Aliqui etiã erãt qui testã nucis viridi de cortice vidalpe inter lignũ ⁊ supiorẽ corticẽ existentẽ implebãt· ⁊ sicut dictum est de apio ranino sili arte de isto laborabãt· Aliqui etiã erant qui apostematib? tibijs ⁊ coxis sanguisugas applicabãt· Aliqui etiã erãt qui q̃ primũ febris eos inuadebat vnũ bonũ coclear sulpburis vini optime puluerizati cũ medio cieto vini albi subtilis aliq̃ tulũ tepidi bibebãt ⁊ ex magna virtute ⁊ potẽtia hui? medicaminis apostemata a corpore exiebãt· ⁊ orta cũ emplastro ⁊ oleis supius dictis pcedebant· Aliqui etiã erant qui cepe scaloniã ⁊ spicam alei ⁊ xx· grana piperis cũ sale ⁊ calce viua ꝓtundebãt ⁊ cũ melle ⁊ sapone liquido emplastꝝ faciebãt· postea testã nucis dicto emplastro implebant quã antraci vel carbunculo supponebant· Aliqui etiã ex sanis erant qui seipos a peste pseuerare volebãt ⁊ cũ cantheridibus

et fortibus herbis ⁊ acutis medicaminibus sua crura vlcerabant· vlceratisq; cũ butiro ⁊ arungia ꝓcedebãt. Multa ⁊ multa alia medicamina quibus vulgus vtebat̃ ibi addere potuissem· que ⁊ mihi scribenti ⁊ tibi legenti· ceterisq; intuẽtibus tediũ nõ inferant illa ꝑtermittere decreui· Bene vale· ⁊ tuũ Rolãdum capellutũ chriphilosophum ad tua vota respirantem intellige. Sed itez te rogo vt omnium rez tuarum exitus consideres· ¶ Finis·